

Een kamer in Jirnsum

Roman

Peter J. Lagrouw

Schrijver: Peter J. Lagrouw

Coverontwerp: JH

ISBN: 9789402132038

©Peter.J.Lagrouw

DE AFSLUITDIJK

Er rijden maar verdraaid weinig auto's over de Afsluitdijk. Het is vijf uur in de middag en al bijna donker. De koplampen van mijn auto priemen in het donker. Een dun laagje sneeuw ligt op de weg. Maagdelijk wit, maar de autobanden van auto's, die voor mij uit reden, hebben zwarte strepen gemaakt op het witte wegdek.

Op dit moment valt er geen sneeuw meer en de zwarte lijnen blijven voorlopig zichtbaar. Er zijn auto's die kaarsrechte sporen hebben getrokken en weer anderen die slingerende lijnen hebben gemaakt. Het is net een oneindig, abstract grafisch kunstwerk. Zonde eigenlijk dat het straks zo weer weg is...

Ik ben alleen in de auto, want de kinderen heb ik bij hun moeder afgeleverd. Dat geeft mij elke keer weer een vervelend en schuldig gevoel.

De monumentale Stevinsluizen ben ik al gepasseerd en het bekende gedenkteken doemt op uit de duisternis.

De hoge, markante uitkijktoren is nu niet meer verlicht, blijkbaar zijn er geen mensen, ook niet in het kleine restaurant op de begane grond.

Er staan ook geen auto's meer geparkeerd.

Het is er volledig uitgestorven. Dat was vanmiddag wel anders toen ik met mijn kinderen, vier uur eerder in omgekeerde richting reed, van Zurich naar Den Oever.

Toen kon ik slechts met moeite mijn auto kwijt op de parkeerstrook, bovenop de dijk.

Terwijl ik de toren voorbij rij, werp ik nog een laatste blik op het monument. Dan haalt een auto mij met een geweldige snelheid in. Hij gaat rakelings langs mij heen.

Van schrik trek ik het stuur te veel naar rechts en raak daardoor met mijn rechtersporwiel de lage betonrand langs de weg, maar ik weet de auto toch op het wegdek te houden, maar de motor slaat af. Stilte, geen enkel geluid meer. Ik slaak een diepe zucht, adem dan rustig in en uit, maar mijn hart klopt in de keel.

Wat een grote klootzak om zo idioot hard te rijden.

De auto krijg ik weer aan de praat. Gelukkig maar, want voor je het weet sta je hier uren in de kou op de Wegenwacht te wachten.

In korte tijd heb ik de uitkijktoren weer achter mij gelaten en rijd verder door de nacht...

Vanmiddag op weg naar Alkmaar was het allemaal nog leuk en gezellig. Nou ja, leuk? Wel gezellig want mijn kinderen zijn zeer onderhoudende passagiers.

Om de week haal ik hen bij hun moeder op. Die woont nog steeds in Alkmaar, in het huis waar we jarenlang als gezin gewoond hebben. Na de scheiding, een bijna onvermijdelijke scheiding, ben ik op mij zelf gaan wonen, ook in Alkmaar, want daar werkte ik als leraar. We woonden toen maar een paar minuten fietsen van elkaar en ik zag mijn dochter en zoon ook wel op een doordeweekse dag, als er bijvoorbeeld even ingevallen moest worden omdat Eva, mijn ex, door haar werk niet op tijd met eten thuis kon zijn. Dan kwamen Maaïke en Mark bij mij.

Nu is het al een paar jaar heel anders. Ik woon niet meer in de buurt, maar beduidend verder weg. Helemaal in de provincie Groningen. Even langs komen als moeder niet thuis is, zit er niet meer in. Dat was vooral voor mijn zoon in het begin erg pijnlijk. Hij had het meeste last van onze scheiding.

‘We zijn gescheiden,’ zei hij tegen de moeder van een vriendje, toen Eva en ik aan de kinderen hadden verteld dat ik ergens anders ging wonen. Mark voelde zich ‘gescheiden’ van zijn vader, misschien nog wel meer dan zijn moeder.

Mijn dochter was er eerder overheen, de scheiding. Ze zat al in de brugklas van het Gym en van enkele vriendinnen waren ook de ouders uit elkaar. Dat scheidt een band...

In mijn jeugd kende ik geen enkel gezin, waarvan de ouders gingen scheiden. Misschien werden er in de vijftiger jaren wel in steden als Amsterdam huwelijken ontbonden, maar bij ons in de provincie hoorde je er nooit over.

Mark en ik zijn kameraden. Van jongs af aan doen we van alles samen: we vissen, fietsen, we stoken kampvuurtjes en we kunnen uren samen met legosteentjes indrukwekkende dingen bouwen.

Met Maaïke heb ik een andere relatie, meer geestelijk. We zijn ook gek op elkaar, maar samen dingen doen? Nee, maar we kunnen hele debatten aangaan over een boek dat we beiden gelezen hebben of ze duwt mij een opstel onder mijn neus met het verzoek het te lezen en dan kan er een felle discussie ontstaan, zeker als ik commentaar heb op wat ze in haar opstel beweert.

Die opstellen van haar gaan meestal over zaken als ontwikkelingssamenwerking, discriminatie en racisme of milieuverontreiniging.

Ik ben in de gemeente Zuidhorn gaan wonen omdat ik daar burgemeester was geworden. Ik was eerst leraar, toen wethouder en daarna werd ik benoemd als burgemeester. Ik ben altijd geïnteresseerd geweest in maatschappelijke vraagstukken en werd al jong lid van de Partij van de Arbeid om mij ook actief bezig te houden met problemen en met oplossingen daarvoor. Ja, ik ben ambitieus...

Getwijfeld heb ik wel, want het gevolg zou zijn van een eventuele benoeming dat mijn kinderen op veel grotere afstand zouden komen te wonen, of beter gezegd, dat *ik* op een veel grotere afstand kwam te wonen. Zij bleven in elk geval bij hun moeder. Dat hadden we destijds zo afgesproken.

Nee, het is niet een leuk moment, die terugreis, nooit.

Ik vind het nog steeds heel vervelend om elke keer weer afscheid van ze te moeten nemen. Eva wil dat ze zondagavond op tijd thuis zijn. Daar eten ze dan ook, maar soms doen we dat met z'n drieën ergens onderweg. Als Eva iets moet doen op die zondagavond. Zingen met haar koor bijvoorbeeld. Nog steeds heb ik de sleutel van mijn oude huis en ik kan de kinderen naar bed brengen als Eva erg laat thuis komt, maar dat komt niet veel voor.

‘Hé Pap, kunnen we nog even naar het monument?’

Ik heb zo’n dorst.’

Mark had het monument al in de verte gezien. Ik vermoed sterk dat het hem niet om het monument zelf gaat. Zo gek is hij niet op oude gebouwen en musea.

Vorig jaar ging ik als gescheiden vader voor het eerst in mijn eentje met de kinderen op vakantie.

Kamperen in de omgeving van Kopenhagen.

Ik had een heel programma samengesteld met erg veel culturele projecten. Dat werd geen echt succes, zeker niet voor Mark. Alleen Tivoli in Kopenhagen voldeed aan zijn smaak. Het prachtige museum voor moderne kunst met de uitgestrekte beeldentuin, museum Louisiana, had hij in een kwartiertje al gezien. Hij rende door de glooiende tuin naar beneden, naar de waterkant waar jongelui aan het zwemmen waren en in bootjes rondjes roeiden.

Het pretpark met zijn vrolijke, kleurrijke sprookjes en attracties, voldeden wel aan zijn smaak.

‘Nog mooier dan de Efteling,’ riep hij aan het eind van de dag.

We zijn er al een keer eerder bij het monument geweest en hij weet dat er een restaurantje onderin de toren is. Toen kreeg hij cola, zijn favoriete drank en een zak chips. Mijn zoon wil weer cola en zijn zus heeft er geen bezwaar tegen een stop, want ze heeft nog geen zin om naar haar moeder te gaan.

Dat zegt ze niet, maar de actie van haar broertje komt haar wel goed uit. Ze heeft geen haast om naar haar moeder te gaan. Met Ed, de nieuwe vriend van haar moeder kan ze niet zo goed opschieten.

Altijd gezeur over van alles en nog wat: over te laat thuis-komen, over huiswerk dat nog gemaakt moet worden en volgens Maaïke over nog veel meer.

Ze liggen elkaar gewoon niet zo.

‘Je bent mijn vader niet!’ Dat had ze volgens Eva een keer heel erg boos tegen Ed geroepen.

Eva verdenkt mij dat ik Maaïke steun in haar verzet tegen Ed. Onzin natuurlijk. Maaïke is een puber die zich moet verzetten en toevallig is Ed het slachtoffer.

‘Kan ik niet bij jou komen wonen, pap?’

Ze heeft het wel eens eerder gevraagd, maar dat was na een stevige aanvaring thuis.

Ik kan het gezicht van Maaïke in de achteruitkijkspiegel zien. Meent ze het ?

‘Hé pap, wat vind je ervan?’ vraagt Maaïke als ik niet direct antwoord geef.

Ik parkeer de auto en stap uit, Mark en Maaïke komen er nu ook uit. Mark rent alvast naar de smalle loopbrug over de Afsluitdijk. Maaïke knoopt haar rode winterjas zo hoog mogelijk dicht.

Er dwarrelen witte sneeuwvlokken uit de grijze lucht.

‘Het lijkt me geen goed plan,’ zeg ik, terwijl we naast elkaar lopen.

‘Dan moet je van school veranderen en bovendien ken je niemand in het dorp, waar ik nu woon. Je vriendinnen wonen allemaal in Alkmaar. Dat lijkt me heel vervelend voor jou!’

‘Maar ik woon veel liever bij jou.’

We lopen nu zwijgend met zijn tweeën over de loopbrug.

Ik ga met haar niet verder in discussie. Mark is al beneden.

Het rimpelloze IJsselmeer glanst als een beslagen spiegel. Mark staat al ongeduldig te wachten voor de deur van het restaurant.

In het kleine restaurant is het druk. Mark ziet een ouder echtpaar opstaan. Ze zitten bij het raam dat uitzicht biedt over het IJsselmeer.

De oude dame stopt haar spullen in een ruime, geruite tas maar doet dat heel langzaam. Mark staat er, op zijn tenen wippend, ongeduldig naast. Hij kijkt om zich heen of er geen kapers op de kust zijn, die dit tafeltje willen opeisen.

Als het echtpaar uiteindelijk vertrokken is gaat hij heel triomfantelijk op één van de vier stoelen zitten.

‘Goed gedaan joh!’ Mark schuift de andere stoelen wat naar achteren zodat Maaïke en ik ook kunnen gaan zitten.

‘Mark, wat wil je drinken?’

‘Cola natuurlijk! Wat dacht je anders? En een zak chips, maar wel met Flippo’s erin.’

Ik kijk in de vitrine of ze zijn merk chips hier ook verkopen. Gelukkig, ik zie ze liggen.

Het is een echte rage geworden, die reclametruc met Flippo’s, die alle kinderen blijkbaar willen hebben.

Het zijn voor mij onbegrijpelijke, veelkleurige ronde schijfjes. Ze komen van de chipsfabrikant uit Broek op Langendijk. Iedere scholier schijnt ze te sparen.

‘Pap, mag ik een warme chocomel en een gevulde koek?’ Maaïke wil natuurlijk ook wat drinken en ik neem weer een kop, niet zo’n erg lekkere koffie, de zoveelste vandaag.

Als we alles op hebben gaan we weer naar buiten. We komen langs het langwerpige bronzen beeld van de dijkwerker die basaltstenen plaatst.

Mark blijft even staan en leest de tekst, hardop:

Een volk dat leeft bouwt aan zijn toekomst

‘Wat bedoelen ze daarmee, pappa?’

Maaïke, die drie jaar ouder is, zegt dat zij het wel weet.

‘We hebben vorig jaar een project gedaan over de Flevopolders. De dijk is gemaakt voor de toekomst van alle mensen in Nederland; dat staat hier eigenlijk geschreven.’

‘Maar de Afsluitdijk is toch gemaakt om het water tegen te houden?’ roept Mark.

‘Ja, dat is ook zo,’ zeg ik. ‘In plaats van alle dijken rond de Zuiderzee te verhogen hebben ze de zee afgesloten met een sterke dijk. Daar staan we nu boven op.’

‘Er zijn ook heel veel dieren verdronken bij die dijkdoorbraken,’ zegt Mark.

Als we weer zijn ingestapt en richting Den Oever rijden, begint het alweer zachtjes te sneeuwen.

‘Weet je pap? Ed heeft jouw naambordje van de muur geschroefd. Nu weet de postbode niet meer of wij, Maaïke en Mark Hoogeveen daar ook nog wonen.’

Ik woon sinds mijn benoeming als burgemeester in een groot huis, ruim genoeg voor een heel gezin zou je denken, maar ik woon er voorlopig alleen. In de oude, fraaie ambtswoning woonde mijn voorganger met echtgenote en vier kinderen. Mijn dochter heeft voor haarzelf de grote slaapkamer met zeegroen behang gekozen en zoonlief heeft de zolder ingepikt. Daar is plaats voor een bed en een bureautje, maar er staat ook een pingpongtafel, die de zonen van mijn voorganger hebben laten staan. Verder is er heel veel ongebruikte ruimte over en dat is een spannende speelplek voor jongens. Aan de balken, onder de bruine verweerde planken, heeft Mark met een dik touw, dat hij in de schuur had gevonden, een oerbos met lange lianen gemaakt. Gisteravond slingerde hij van de ene naar de andere kant. Maaïke en ik moesten komen kijken hoe hij dat deed.

‘Yahooooo, kijk uit, ik kom er aan...’

Het oude tuinhuis achter in de grote, verwaarloosde groentetuin met hoogstamfruitbomen had ik toebedacht aan mijn vriend Allard, die daar zou kunnen schilderen, maar ja, daar is het tot nu toe niet van gekomen.

Hij vindt het een probleem om zo ver van Amsterdam af te gaan wonen.

‘Ik mis de musea, de galeries en de sociëteit.’

Toen ik nog in Alkmaar woonde vond hij de reisafstand nog wel acceptabel.

VERWARRING

Al twee jaar rij ik om de veertien dagen van Groningen naar Noord-Holland en weer terug.

Dat is een flinke afstand, maar ik vind dat niet erg omdat ik blij ben de kinderen weer te zien. De kinderen zijn aan mijn ex toegewezen.

Volgens een uitspraak van de rechter mogen de kinderen twee keer per maand een weekend bij mij komen logeren.

De schoolvakanties hebben we ook in overleg verdeeld. Andere afspraken hebben we niet vastgelegd en daar heb ik achteraf toch wel een beetje spijt van.

Zo vroeg mijn dochter vorig jaar of ik kwam kijken naar de musical die ze met haar klas had ingestudeerd. Ze zat toen in de achtste klas van de basisschool.

‘We gaan een afscheidsmusical opvoeren. De hele klas doet mee en het wordt heel leuk, maar ik heb geen hoofdrol, hoor. Kom je ook kijken?’

Dat leek me heel leuk, maar Eva had bezwaren.

We hadden namelijk afgesproken dat ik me niet bezig zou houden met de school van de kinderen.

Niet meer mee naar de *vijfminuten gesprekjes*, maar volgens Eva ook niet naar andere activiteiten van de school.

Dus ook niet naar de afscheidsmusical!

Ik vond dat achteraf gezien wel een vervelende en domme afspraak. Maaike was in tranen en heel boos op haar moeder:

‘Het is heel gemeen en stom van mama.

Jij bent mijn vader, toch?’

Ik probeer het als medeopvoeder zo goed mogelijk te doen, maar dat is niet altijd eenvoudig.

We zijn weliswaar zonder veel gedoe of met heftige ruzies gescheiden, omdat we vonden dat er voor ons geen andere oplossing was dan uit elkaar te gaan.

Het was mijn belangstelling voor mannen, mijn eigen geslacht. Het onrustige gevoel als ik ergens een mooie jongeman zag, nam steeds meer toe. Het kostte mij steeds

meer moeite om dat te onderdrukken. Maar eigenlijk ik wilde de waarheid liever niet weten, ik was er bang voor...

In mijn puberteit, ik was een jaar of dertien, had ik een vriend waarmee ik de godganse dag optrok.

Op school werden we uiteindelijk in twee parallelklassen geplaatst, omdat we eeuwig met elkaar zaten te praten en te ginnegappen. De leraren werden er gek van!

Ik bewonderde mijn vriendje Jochem, niet alleen omdat hij zo slim was, maar ook omdat hij een knappe jongen was om te zien. Ik vond hem aantrekkelijk, maar dat vond ik toen niet verontrustend. De meeste jongens hadden toch een echte vriend waarmee ze alles deelden?

Niks bijzonders, toch?

We lagen een keer in het hoge gras langs het kanaal. Het was erg warm die dag, maar we hadden niks bij ons, geen zwembroeken en ook geen handdoeken, want we hadden niet afgesproken om te gaan zwemmen. Maar dat wilden we nu wel en dus trokken we gewoon alles uit en sprongen naakt in het koele water.

Na een half uur klommen we weer op de wal. Kletsnat gingen we liggen. Het pas gemaaide gras prikte in mijn billen, een niet erg prettig gevoel.

De warme zon droogde ons vrij snel op. Ik keek stiekem naar mijn vriendje, naar zijn regelmatig gezicht, zijn al tamelijk brede schouders en sterke benen. Hij had donkere krulletjes onderaan zijn buik, ik had daar slechts een paar blonde haartjes en die je nauwelijks kon zien.

Ik boog mij naar hem toe. Hij had zijn ogen dicht en toen gaf ik hem een zoen op zijn wang. Hij schoot overeind:

‘Hé, Folkert, doe niet zo gek! Ik ben je meisje niet!’

‘Oh, sorry! Het spijt me, ik zal het nooit weer doen, echt waar.’

Jochem draait zich weer op z’n buik:

‘Je bent mijn beste vriend, maar je moet me nooit meer zoenen...’

Van jongens houden, ze lief vinden en ze willen zoenen is dus niet normaal, dacht ik toen.

Later toen ik weer wat ouder was, zag ik voortdurend mooie jongens met gave gezichten en strakke, gespierde lijven.

Ze brachten mij steeds opnieuw in verwarring.

Ik hoopte dat mijn interesse in jongens slechts een fase in mijn leven was, een fase die wel over zou gaan.

Misschien hadden andere jongens daar ook last van.

Ik wilde dat ik verliefd zou worden op een meisje en zij op mij, natuurlijk.

Bovendien wilde ik een gewone jongen zijn, een normale jongen, net als iedereen: verkering krijgen, trouwen en dan kinderen. Ik wilde een gezinsleven, net als dat van mijn ouders. Zo dacht dat ik dan gelukkig te kunnen worden.

Op een meisje was ik nog nooit verliefd geworden, maar ook niet op een jongen. Geen vlinders in mijn buik, het gebeurde gewoon niet.

Op onze middelbare school in Assen kreeg ik in derde klas toch verkering met een meisje, met Annet, of beter gezegd zij wilde verkering met mij. Ze had mij gevraagd of ik haar vriendje wilde zijn. Ik vond haar wel leuk, ze was voor een meisje redelijk stoer. Ze voetbalde bij onze sportclub in het eerste meisjesteam, maar onze verkering stelde maar weinig voor.

Alle jongens in mijn klas hadden min of meer verkering.

Het hoorde zo, maar ik raakte niet seksueel opgewonden van haar, ook niet als ik 's avonds met mijn pik speelde.

Elkaar kusjes geven en hand in hand lopen vonden we beiden al mooi genoeg. We waren pas veertien!

Ik geloofde niet dat mijn vrienden, zoals zij zelf beweerden, wel met hun meisjes naar bed gingen. Opscheppers!

Mijn ouders waren zichtbaar ingenomen met de 'aanstaande schoondochter', maar ik zei tegen mijn moeder dat ze daar maar niet op moest rekenen.

'Ik weet niet of ik met haar ga trouwen, hoor!'

Wat ik heel vervelend vond was dat zij steeds vaker bij het zoenen haar buik tegen de mijne aanduwde. Ik kreeg er zeker geen stijve van en dat was volgens mij wel haar bedoeling. Dan verzon ik iets om dit te kunnen stoppen: we moeten echt nu naar binnen of we gaan wat drinken en nog meer van dit soort smoezen.

BIOLOGIELES

In de vierde kregen wij een nieuwe biologieleraar. Een nog jonge man, net afgestudeerd en deze docent was een verademing in vergelijking met zijn voorganger, die na vier-en-veertig jaar met pensioen was gegaan.

Biologie was geen favoriet vak van mij en van de meeste van mijn klasgenoten ook niet, maar dat lag toch vooral, volgens ons, aan die oude leraar. Hij was in staat de dorre leerstof nog saaier te maken dan die al was.

We gebruikten twee boeken: een boek voor plantkunde en een ander boek voor mens- en dierkunde. Plantkunde bestond voornamelijk uit reeksen plantensoorten en families, waarvan wij de namen moesten onthouden en bij mens- en dierkunde leerden wij de namen van verschillende diersoorten, maar ook van de botten, de spieren en de organen van mens en dier.

Toen Tinus, een slimme klasgenoot, een keer leuk wilde doen, noemde hij tijdens een les over het verschil tussen dieren die levende jongen krijgen en de dieren die uit eieren kropen, de mens een zoogdier. Mijnheer Van der Wielen ontplofte zowat. Tinus moest direct bij hem komen, hij moest naast zijn bureautje voor de klas gaan staan en toen kreeg hij een geweldige schrobbering.

‘Dit is bijna godslastering, jongeman! De kroon van de schepping, de mens naar Gods evenbeeld geschapen, haal je hier door het slijk. Schandalig!’

Tinus zei dat hij niet de bedoeling had om wie dan ook te beledigen, maar als een kalfje bij de koe drinkt, wat is dan het verschil met een moeder die een baby de borst geeft?

Daar had de docent geen antwoord op en nog van verontwaardiging napruttelend, stuurde hij Tinus terug naar zijn bank.

Uit welke delen bestaat het spijsverteringskanaal van een koe?

Dat was één van de vragen van het laatste proefwerk dat de leraar had opgegeven.

Hij had de vraag op het schoolbord geschreven, met nog negen andere vragen. Hij stond met zijn rug naar de klas in zijn slobberig, driedelig grijs kostuum.

Klets! Een natgekauwde prop papier scheerde vlak langs het hoofd van de docent en kwakte tegen het bord.

Het liet een natte streep achter toen de prop over het bord naar beneden gleed en op de grond viel, precies tussen de voeten van de leraar, die zich woedend omdraaide:

‘Wie heeft dat gedaan? Welke onbetamelijke boerenpummel waagt het mij te bekogelen, terwijl ik hier op het bord sta te schrijven? Vertel op, wie is het?’

Natuurlijk bleef het doodstil in de klas en de meesten zaten gebogen over hun ruitjespapier waarop ze de vragen en de antwoorden schreven. De pennen krasten. Je keek wel uit om je klasgenoot te verklikken, maar eerlijk gezegd wist ik het ook niet wie het gedaan had. Ik had echt niets gezien.

De man loerde nog een paar minuten de klas in, keek van links naar rechts en verwachtte dat de snoodaard zich zelf zou verraden, maar dat gebeurde toch niet.

‘Dan krijgt iedereen voor straf een punt minder voor het proefwerk. Een zes wordt dan helaas een vijf. Enzovoort! Dat is dan door jullie eigen stomme schuld!’

Er klonk een licht gemor, maar zijn dreigement had niet tot resultaat dat de dader zich alsnog meldde.

We ondergingen onder stil protest onze collectieve straf.

Met zo’n leraar zou het nooit wat geworden zijn met mijn interesse voor het vak biologie.

‘Mijn naam is Alexander Donia,’ zei de jonge, nieuwe biologieleraar op de eerste schooldag na de lange zomervakantie, zo’n vakantie waar geen eind aan leek te komen.

‘Dames en heren, ik ben jullie nieuwe biologiedocent. De vakantie is voorbij en jullie zijn natuurlijk blij dat je weer naar school kan gaan.’

Gemor in de klas en een enkeling riep wat overmoedig dat het wat hem betreft de vakantie nog weken langer had mogen duren.

Gelukkig had ik mij de afgelopen weken niet verveeld want ik had een vakantiebaantje gevonden, lege melkflessen omspoelen bij de melkboer. Elke ochtend van tien tot twaalf uur. Dan waren de venters terug bij de winkel en brachten ze de lege melk- vla en yoghurtflessen mee. De melkflessen waren in een wip schoon, maar de andere flessen kosten meer tijd om de resten yoghurt en gele vanillevla er uit te krijgen. Bah, wat een vies werkje, maar ik verdiende er vier gulden per week mee.

Mijn meest favoriete schoolvak was altijd al aardrijkskunde, maar sinds meneer Donia bij ons les gaf, vond ik biologie toch ook wel interessant. Donia nam planten mee en liet ons die onderzoeken door ze uit elkaar te halen en te vergelijken met andere soorten. We gingen naar buiten om in een beekje stekelbaarsjes te vangen. Ze zwommen daarna vrolijk in een glazen bak die in de klas op de vensterbank stond.

Wij moesten er achter zien te komen hoe ze zich vermenigvuldigden.

Het mannetje maakte met zijn staart achter een waterplantje een soort tunneltje, het vrouwtje legde daar de eitjes in en het mannetje kwam ze daarna met zijn zaad bevruchten.

We stonden erbij en keken ademloos naar het wonder.

‘We hebben vandaag de voortplanting van stekelbaarsjes behandeld. Volgende week wil ik het over de mens hebben.’

We keken elkaar verbaasd aan, gaat Donia echt vertellen hoe een man en een vrouw het doen?